

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Taahhüt Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler			
Kans Komisyon	Plan ve Bütçe Komisyonu			
Tarih:	26 Ocak 2010	F. No:	2/577	
Md.Y.	Müdür	D.Bşk.	G.Sek.Y.	Genl.Sek.
16				
331222				

Prof. Dr. Sacid YILDIZ

Prof. Dr. Sacid YILDIZ
İstanbul Milletvekili

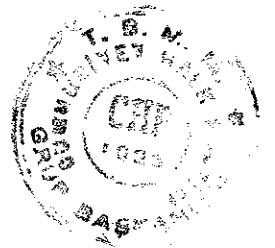
GEREKÇE:

Dünyada ve ülkemizde yaşanan gelişmeler, toplumların her kesimini yakından ilgilendirmektedir. Özürlülerin bu gelişmelerin dışında kalmadığı gerçeğinden hareketle gelişmelere uygun yeni düzenlemelere de ihtiyaç duyulmaktadır.

İnsan haklarının bir gereği olarak, özürlü vatandaşların toplum içerisinde sosyalleşebilmesi için istihdam özel bir önem taşımaktadır. Ülkemizde yaşanan ekonomik kriz ise istihdam alanında onarılması güç sorunların doğmasına neden olmuştur. Resmi rakamlara göre, 3.5 milyon kişiyi bulan işsizlik rakamı, Ağustos 2009'da %13.4 ile rekor bir orana ulaşmıştır. Bu rakamın artacağına dair resmi makamlardan yapılan açıklamalar ise ekonomideki kötü gidiş tedirginliğinin artmasına neden olmuştur. Toplumsal yaşamın her alanında olduğu gibi, özürlü vatandaşlarımız, istihdam konusunda tüm toplumun yaşadığı sorunları yaşamaktadır. Hatta özel gerekçeleri nedeniyle bu sorunu, daha ağır yaşadıkları gerçeğini görmek zor olmayacaktır. Kamuoyuna yansıyan rakamlar, bu durumu doğrulamaktadır.

Resmi verilere göre, kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilmesi gereken özürlü sayısı 48.549 olması gerekirken, 38.192 özürlü kadrosunun boş olduğu görülmektedir. Başka bir deyişle özürlü kadrolarının %79'u kullanılmamaktadır. Ülkemizde yaşayan milyonlarca özürlü olduğu düşünüldüğünde, rakamın ne derece önemli boyutta olduğu anlaşılmaktadır. Devlet Personel Başkanlığı'nın ve Özürlüler İdaresi Başkanlığı ile ilgili Bakanın da doğruladığı bir başka sorun ise aynen şu satırlarla aktarılmaktadır: "Özürlülerin Devlet memuru olarak istihdam edilmeleri konusunda kamu kurum ve kuruluşları gerekli hassasiyet ve özeni göstermediklerinden ve özürlüler için açılacak sınavların kamu kurum ve kuruluşlarca ayrı ayrı yapılması gerektiğinden dolayı özürlülerin istihdamında sorunlar yaşanmaktadır."

Konu ile ilgili kurum ve kuruluşların bizzat yaptığı açıklamalar dikkate alındığında, özürlülerin istihdamı konusunda başlıca iki sorun bulunmaktadır. Bunlardan ilki sınavların merkezi olarak yapılmaması, ikincisi ise kamu kurum ve kuruluşlarının özürlü istihdamı konusunda hassasiyetle davranmamasıdır.

Özörlölerün istihdama dönnük olarak yaşadığı sorunlar kendilerinin hem toplum yaşamına katılamaması hem de psikolojik olarak olumsuz etkilenmesi sonucunu doğurmaktadır. Bu nedenle 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'öncü maddesinin 1'inci fıkrasında yer alan, "Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Özörlöler İdaresi Başkanlığı ve Devlet Personel Başkanlığınca müştereken hazırlanacağı" hükme bağlanan yönetmelikte, yapılacak olan sınavın "merkezi" bir sınav olması konusu da mutlaka hükme bağlanmalıdır. Aynı fıkrada bahsi geçen kurum ve kuruluşların yanında, konuyla ilgili sivil toplum örgötlölerinin, meslek odaları, sendikalar, derneklerin de bu yönetmeliğe katkı sunması sağlanmalıdır. Merkezi sınavın hangi şekilde ve nasıl yapılacağı konusunda Bakanlar Kurulu'nun 20.08.2004 tarih ve 2004/7754 sayılı kararıyla çıkarılan ve 16.09.2004 tarihli 25585 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürörlöğe giren "Özörlölerin Devlet Memurluğuna Alınma Şartları ile Yapılacak Yarışma Sınavları Hakkında Yönetmelik" üzerinde düzenleme yapılması ya da bu yönetmeliğin yürörlökten kaldırılarak yenisinin düzenlenmesi yöntemlerinden biri izlenebilir.

Özörlölerin istihdamı konusunda yaşanan ikinci sorunun çözömlüne ilişkin olarak da kamu kurum ve kuruluşlarının, özörlölerin istihdamı konusuna hassasiyetle yaklaşmaları amacıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'öncü maddesine eklenecek dördöncü fıkrayla bu konuda bir düzenleme yapılması amaçlanmaktadır. Kurum ve kuruluşlar çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında özörlö çalıştırmadığı, çalıştırdıkları ve işten ayrılan özörlö personel sayısını üç ayda bir Devlet Personel Başkanlığına bildirmedikleri takdirde, kadro tahsisi yapıldığı halde çalıştırmadığı her özörlö için aylık bin beş yüz lira para cezasına çarptırılır. Kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili hassasiyeti göstermediği durumda da bu para cezalarının alınabilmesi amacıyla bütçelerinden kesilmesi öngörölmektedir. Kesilen bu para cezaları özörlölerin mesleki eğitim ve mesleki rehabilitasyonu, kendi işini kurma ve bu gibi projelerde kullanılmak üzere Özörlöler İdaresi Başkanlığına aktarılır.

MADDE GEREKÇELERİ:

MADDE 1- Bu değişiklik ile özürlüler için yapılacak olan sınavın merkezi olması sağlanmıştır. Yine bu sınavın hangi ölçütlere sahip olacağı konusunda bir yönetmelikle düzenleme yapılması öngörülmüştür. Yönetmeliğin müştereken hazırlanması hususunda yasada belirtilen kurum ve kuruluşlar Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Özürlüler İdaresi Başkanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı'dır. Maddede yapılacak değişiklik ile yasanın mevcut halinde bulunan kurum ve kuruluşların yanında sivil toplum örgütlerinin, meslek odalarının, sendikaların ve derneklerin görüşleri alınması ve bu doğrultuda bir yönetmelik hazırlanması sayesinde yapılacak olan sınavın objektif olması ve bu aşamada demokrasinin gereği olan katılımcılığın sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Bu değişiklik ile 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlölükleri yerine getirmeyen kamu kurum ve kuruluşlarına yaptırım uygulanması yoluyla özürlüler için ayrılan boş kadroların doldurulması amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

**657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'üncü maddesinin 1'inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

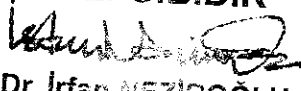
"Mevzuata uygun olmak kaydıyla; özörlölerin mesleklerine uygun münhal kadrolara atanması, mesleklerini icra veya infaza yardımcı araç ve gerecin kurumlarınca temin edilmesi esastır. Özörlölerin Devlet memurluğuna alınma şartları ile hangi işlerde çalıştırılacakları, mesleklerini icra ve infazda hangi yardımcı araç ve gereçlerin kurumlarınca temin edileceğı, zihinsel özörlölerin hangi görevlere atanmasında asgari eğitim şartından istisna edileceğı, Devlet memurluğuna alınmada yapılacak olan merkezi sınavın hangi şekilde ve nasıl yapılacağı hususları, konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinin, meslek odalarının, sendikaların ve derneklerin de görüşleri alınarak ve o doğrultuda Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Özörlöler İdaresi Başkanlığı, Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 2- 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

"Bu Kanunun 53'üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlölükleri yerine getirmeyen kamu kurum ve kuruluşları kadro tahsisi yapıldığı halde çalıştırmadığı veya bilgisini vermediğı her özörlö için aylık bin beş yüz lira para cezasına çarptırılır. Bu para cezaları, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının bir sonraki yıl bütçelerinden kesilerek özörlölerin mesleki eğitim ve mesleki rehabilitasyonu, kendi işini kurma ve bu gibi projelerde kullanılmak üzere Özörlöler İdaresi Başkanlığına aktarılır. Bu para cezaları kamu kurum ve kuruluşlarındaki sorumlu kişilere rücü ettirilir."

MADDE 3- Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlöğe girer.

MADDE 4- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Dr. İrfan NEZİROĞLU
Kanunlar ve Yönetmelikler Müdürü

